

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1,6. uri popoldne.

Štev. 234.

V Ljubljani, v petek 11. oktobra 1889.

Letnik XVII.

Deželni zbor kranjski.

(Prva seja, dne 10. oktobra.)

Kakor smo že včeraj omenili, daroval je povodom otvorjenja deželnega zbora preč. g. kanonik Klun v stolni cerkvi slovesno sv. mašo. Ob 11. uri otvori g. deželni predsednik baron Winkler zbor z naslednjim slovenskim nagovorom: „Častiti gg. deželni poslanci! Vsled vis. ces. patenta z dne 22. septembra t. l., s katerim je bil sklican vis. zbor vojvodine Kranjske, ste se danes zbrali k postavnemu delovanju. Meni je zopet častna naloga, da že desetič zastopam ces. vlado. Torej srčno in prijazno pozdravljam častite gg. poslane. Najprej mi je dolžnost čast. g. poslanca dr. Josipa Poklukarja predstaviti kot deželnega glavarja, katerega je presvetli cesar z Najvišjim odlokom z dne 2. septembra najmilostljiveje blagovolil poklicati na to častno mesto. Sedaj bodete g. glavar v smislu § 9. deželnega reda mesto prisega slovesno obljubili. Veličanstvu presvetlemu cesarju, da bodete zvesti in pokorni ter vestno izpolnjevati svoje dolžnosti! Deželni glavar dr. Poklukar: „Obljubim“.

Deželni predsednik nadaljuje nemški: „Dalje naznanjam vis. zboru, da je z istim odlokom Nj. Veličanstvo spošt. g. poslanca barona Apfaltrerna imenovalo namestnikom dež. glavarja. Čast mi je g. namestnika deželnega glavarja vis. zboru predstaviti. Ako pogledam po zbornici, vidim, da se je nekoliko predrugačila. Pri zadnjih volitvah so bili namreč izvoljeni nekateri novi poslanci. Ne dvomim, da bode tudi nove gg. poslance navdajalo isto domoljubje, s katerim se je doslej odlikoval deželni zbor kranjski. Prepričan sem, da si bodo vsi gospodje prijazno podali roke ter v polni slogi svoje moči posvetili blagru dežele. V zadnjem zasedanju je to bilo, mnogo se je storilo. Upam, da bodete tudi v novem zasedanju ozirali se ne le na želje vlade, temveč tudi na želje prebivalstva, posebno pa svojih volilcev. Ako bode treba v dosego tega lepega na-

mena moje podpore, obljubujem vis. zboru, da bodem po svoji moči vse storil.“ (Živahno odobravanje.)

Deželni glavar dr. Poklukar nagovori zbor: „Slavni zbor! Predno otvorim zborovanje, naj mi bode dovoljeno, da izrečem nekaj besedi do Vas, čast. gospodje.

V prvi vrsti naprosim častitega gosp. deželnega predsednika, naj tudi v prihodnje, kakor je ravno obljubil, ostane interesom naše dežele in prebivalstva tako naklonjen, kakor je bil doslej vedno. V drugi vrsti pozdravim Vas, čast. gospodje, kot zastopnike prebivalstva kranjske dežele presrčno in prosim, da se ne gledé na mogoče male razlike v osebnem mišljenju vsi združite v složno delovanje na blagor našega ljudstva in dežele. (Nadaljuje nemški.) Kakor v zadnjem zasedanju, tudi sedaj pričakujem, pozdravljajoč Vas v prvi seji novega zasedanja, da ne bode delali razlike v svojem delovanju za blagor ljubljene naše domovine in prebivalstva, akoravno je razlika v političnem mišljenju. Trdno upam, da bode Vaše delovanje, kakor doslej, tudi v prihodnje plodovito. Ko bi prišlo do političnih nasprotij, upam, da bodete vsi tako zmerni, kakor se more pričakovati od tako odličnih mož, ki so zbrani v tej zbornici. (Slovenski.) Le nekoliko mesecev je, kar so se vršile zadnje volitve v novi deželni zbor in pri tisti priliki so se tu in tam pokazala nasprotja med osebami, neko naravno tekmovanje, katero v obče z veseljem pozdravljam; pričakujem pa, da vsi gospodje, naj so si tudi nasproti stali v volilnih borbah, pozabijo tisto tekmovanje in ostre besede, ki so se morile tačas govorile ali pisale.

Pričakujem, da bodo vsi gospodje na desni in levi strani visoke zbornice tekmovali v tem, kateri bode mogel več dobrega storiti v blagor naše mile domovine in naroda.

Še nekaj besedi, gospôda, dovolite mi danes. Skoraj je minolo leto, odkar je bil zadnji deželni zbor zbran. Ako pregledamo dogodke primerno kratke dôle, omeniti moram v prvi vrsti, da se je v soglasji s sklepi prejšnjega deželnega zbora tudi v sre-

dišči naše dežele praznovala slavnost 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja. Pri tej priliki se je otvoril novi muzej, ki je krščen po prestolonasledniku cesarjeviču Rudolfu. Že takrat v zadnjem zasedanju smo slišali neko neveselo vest, da se cesarjevič ne bode vdeležil slovesnosti, kakor smo se nádejali. Toda po slavnosti zgodilo se je gorjé. Znano vam je, kaj se je zgodilo 30. januarja t. l. Črni oblak se je razprostrl na obnebi naše države. Izredna nesreča in britke ure so zadele našega preljubljenega vladarja. Zgubil je on in z njim država, on — svojega sina, država nadepolnega prestolonaslednika. Imel sem čast, da sem se vdeležil pogreba, in občudoval sem trdno voljo in moč, s katero je presvetli cesar premagoval svojo žalost. Iskal je pomoči in tolažila pri Gospodu, pri katerem ni premembe, ne žalosti, in ohrabil se je in si po tej veliki zgubi pomnožil dolžnost, da izpolnjuje vse posle svojega vzvišenega vladarskega poklica. Zadnje mesece videli ste ga pri vojnih vajah, ko je zopet krepko in zaupljivo gledal v bodočnost.

Tega vzgleda, slavni zbor, držimo se tudi mi. Obrnimo obraz v prihodnost, v kateri nas čaka mnogo imenitnega posla, mnogo vprašanj, katera moramo rešiti. Ostanimo pri geslu, katero ima naš presvetli cesar: Z združenimi močmi! Zvršili bomo posle, ki nas čakajo v tem zasedanju. Zato, slavni zbor, izrecimo to, kar vsi globoko čutimo v tem trenutku, kar smo čutili posebno v onih britkih urah toliko živeje, kolikor večje je bilo trpljenje našega presvetlega cesarja. Zakličite z menoj, predno začnemo delo, katero blagoslovja vedno naš preljubljeni vladar, ki enako ljubi vse narode in vse dežele svoje države: Bog živi, Bog ohrani milega našega cesarja Franca Josipa! Živio! Živio! Hoch! (Poslanci trikrat zakličejo „Živio!“ in „Hoch!“) Konečno deželni glavar otvori zbor in predstavi deželnemu zboru g. deželnega svetovaleca Matijo Zamido, ki je vodil zapisnik prve seje.

Deželnega glavarja namestnik baron Apfaltrern izjavi, da s hvaležnim in udanim srem

LISTEK.

Pisma iz Italije.

XII.

Ker smo že pri generalnem kapitelju, hočem nadaljevati do volitve generalnega ministra; ta stvar je nam neznana, torej bo tembolj zanimiva. Skrivnosti ni nobene, marveč obredi so jako spodbudljivi.

Prejšnji general je zapovedal, da se mora dva meseca vsak četrtek brati ena sv. maša na čast sv. Duhu v vsakem samostanu, in vsak dan je po oficiju moliti „Veni creator“ z navadnimi molitvami. Kvaterni teden se morajo pa moliti ali pevati trikrat redovne molitve. Tu v samostanu je bilo včeraj, 2. oktobra, ves dan izpostavljeno sv. rešnje Telo, da bi volilci res volili po najboljši vesti in prepričanju. Danes ob tri četrt na 9. uro se pripelje pred cerkev eminencija kardinal-protektor Simeoni. Generalni definitorij ga je pričakoval. Ko je nekoliko časa molil pred Najsvetejšim, peljejo ga v volilno dvorano, kjer so že bili zbrani vsi ostali. Sprejati je bil napravljen prelep rudeč tron, na katerega se vsede eminencija. Preberó se imena, in ker so vsi

zbrani, stopi stari general pred kardinala, izroči mu „sigilla“, odpove se službi in se obtoži svojih pregreškov. Kardinal mu naloži pokoro in ga odveže od službe. Potem nagovarja volilce, naj vestno volijo. Tajnik na to moli očitno izpoved in odveže volilce vseh cenzur, ko bi bili kateri zapadli. Pojó himnus „Veni creator“ z verzikuloma in dvema molitvama. Tajnik predstavi šest diskvizitorjev, katere kardinal potrdi in jim naroči, da morajo o imenih volilcev vedno molčati, sicer takoj zapadejo izobčenju. Na to se prične volitev. Vsak volilec poklekne pred križ, dotakne se ga z desno, z levo pa vrže listek v skrinjico, rekoč: „Prisežem, da hočem tistega voliti, katerega pred Bogom spoznam za najbolj sposobnega.“ Ko vsi volijo, preštejejo se listki in prepisejo in naredi se pismo. Skliče se vsa družina, in vpiro nje se bere pismo:

„V imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Amen. Izvolitev novega generalnega ministra celega frančiškanskega reda, ki se je kanonično vršila v generalnem kolegiju sv. Antona 3. oktobra vpiro eminencije kardinala-protektorja Simeoni-ja. Izvoljen je prečast. P. Alojzij iz Parme. In jaz kot diskvizitor v imenu Njih eminencije in vseh volilcev imenujem in kot izvoljenega generalnega ministra razglašujem prečast. P. Alojzija iz Parme. V imenu

Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.“ — Sledi potrdilo svetlega kardinala in podpisi diskvizitorjev.

Sedaj stopijo v sredo pevci in zapojó sledeče aklamacije:

Cant.: Sanctissimae Trinitati laus & gloria.
R.: Laus & gloria.

Cant.: Beatissimae Virgini Immaculae honor & benedictio.

R.: Honor & benedictio.

Cant.: Sancto Francisco, Patri nostro, decus & gratulatio.

R.: Decus & gratulatio.

Cant.: Beatissimo Domino nostro, sanctae & universalis Ecclesiae Pontifici Leoni, multi anni, aeterna memoria.

R.: Multi anni, aeterna memoria.

Cant.: Eminentissimo Domino S. R. E. Cardinali, Ordinis nostri Protectori, & hujus Capituli Praesidi, multi anni, humiles gratiae.

R.: Multi anni, humiles gratiae.

Sedaj pa stopi novoizvoljenec pred kardinala in priseže zvestobo sv. Očetu in njegovim naslednikom in se zaveže skrbeti za izročeni mu red. Sprejeto se prične. Naprej dva akolita z lučjo, potem pa vsi navzoči bratje, po dva in dva, nazadnje generalni minister in svetli kardinal. Med potjo vsi

sprejme od presvetlega cesarja najmilostliveje podeljeno mu čast. Vse svoje moči bode blagovoljno posvetil v blagor dežele, pri tem pa naj bi ga gg. poslanci podpirali s svojo pomočjo. G. deželni glavar je priporočal zmernost; kar se tiče govornikove osebe in njegovih somišljenikov, postopali bodo vedno zmerno, ako bode zmerina tudi nasprotna stran.

Nato vsi poslanci storé obljubo v roke g. deželnega glavarja. Po obljubi poslancev, ki so došli v polnem številu izvzemši prevzvišenega gospoda knezoškofa, spomni se deželni glavar umrlih članov. Z nemškimi besedami poudarja vrle zmožnosti pokojnega Karola Deschmanna kot parlamentarca, učenjaka, kustosa in domoljuba, dalje značajnost in priljubljenost pokojnega barona Cojza. Slovenski govoreč spominja se dež. glavar prehitre smrti dr. Samca, ki je bil v gospodarskem odseku veščak in znan slovenski pisatelj. Konečno pozove poslance, naj v znamenje vstanejo, kar se v spomin zabeleži v zapisnik današnje seje.

Potem dež. glavar našteva nekaterih sklepov prejšnjega zbora. Tako je za deželo prevažna cestna postava dobila Najvišje potrjenje. Prošnja, da bi se ohranila gimnazija v Kranji, ni bila uslišana, a upanje je, da bodo poslanci z združenim postopanjem ohranili za deželo prekoristni zavod. V novem zasedanju bode treba rešiti prevažno vprašanje, ki se tiče osuševanja ljubljanskega barja. Že nekaj let in tudi letos je voda na barji naredila na tisoče in tisoče škode. Ker se je deželni odbor z močvirskim odborom že dogovoril o tej stvari, treba je le še potrdila deželnega zbora, in prihodnje leto bode se moglo delo pričeti.

Sklep gledé ceste čez Wagensperk radi formalnosti ni potrjen. Ker je to vprašanje postalo že morska kača deželnega zbora, treba bode vendar že to stvar konečno vrediti. Srečna je bila misel in prekoristen sklep, da dežela sama v svoji režiji pobira naklado od žganja. Dežela je s tem pridobila nad sto tisoč dohodkov. (Dobro! Dobro!)

Deželni predsednik je predložil zakon, s katerim se izdajejo na podlagi zakona z dne 17. junija 1888 leta drž. zak. št. 99 določila o plačilu za verski pouk po javnih ljudskih šolah, dalje zakon o vzgojevalnicah in učilnicah za gluhoneme in slepe otroke.

Rediteljema sta bila izvoljena poslanca Kersnik in baron Lichtenberg, verifikatorjema: Stegnar in dr. Schaffer.

Poslanec kanonik Klun nasvetuje, naj se vse volitve deželnih poslancev potrdijo, ker proti nobeni izvolitvi ni došel ugovor. Nasvèt soglasno obvelja. Volitev finančnega, upravnega in gospodarskega in odseka za deželnozborsko letno poročilo se odloži za popoldansko sejo.

Deželni glavar dr. Poklukar naznani priloge, katere je predložil deželnemu zboru kot poročila; vseh prilog je 28. Finančnemu odseku se izroče:

Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zemljiško-odveznega zaklada za leto 1888;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga izkaz o gospodarjenju s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za leto 1888;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1888;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep porodniškega zaklada za leto 1888;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep najdeniškega zaklada za leto 1888;

proračun in računski sklep deželno-kulturnega zaklada vojvodine Kranjske za leto 1889, oziroma 1890;

računski sklep gledališkega zaklada za leto 1888;

račun gledališkega zaklada za leto 1890;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga muzejskega zaklada računski sklep za leto 1888 in proračun za leto 1890;

računski sklep zaklada prisilne delavnice za leto 1888;

proračun zaklada prisilne delavnice za leto 1890; računski sklepi ustanovnih zakladov za leto 1888;

proračuni ustanovnih zakladov za leto 1890; poročilo deželnega odbora o zvišanju oskrbuine in podaljšanju oskrbne dōbe za ustanovne dekliece v baronice Lichtenthurnove deklieskem sirotišči;

proračun zaklada učiteljskih penzij za leto 1890;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski zaključek deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1888, ločen za šolo in gospodarstvo;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1890;

poročilo deželnega odbora o podporah šolskim občinam za šolske zgradbe leta 1890;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep blazniškega zaklada za leto 1888;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1890;

poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep bolniškega zaklada za leto 1888;

proračuni bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za leto 1890;

poročilo deželnega odbora o ustanovitvi pet novih pazniških mest I. vrste in šest novih pazniških mest II. vrste v tukajšnji deželni prisilni delavnici;

poročilo deželnega odbora o deželnih ustanovah na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu;

poročilo deželnega odbora o dovrstitvi konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga v novo deželno posojilo;

poročilo deželnega odbora o pobiranju deželne naklade na žgane opojne tekočine v lastni režiji.

Gospodarskemu in upravnemu odseku se izroči: poročilo deželnega odbora gledé razširjatve trtne uši po Kranjskem.

Po dvanajsti uri deželni glavar zaključí sejo. Druga seja je bila ob 4. uri popoldne.

(Druga seja ob 4. uri popoldne.)

Deželni glavar g. dr. Poklukar konstatuje sklepčnost in, ko se je prečital in potrdil zapisnik prve seje, naznani, da je muzejsko društvo povabilo poslance, naj si ogledajo muzej in poučé o potrebah. Dalje našteva razne peticije, ki se izročé finančnemu odseku, in sicer: Upravištvu deželne posilne delavnice v Ljubljani predloži prošnjo paznikov II. vrste in pomočnih paznikov za pomnoženje definitivnih pazniških služb; isto upravištvu prosi, naj bi se nadpazniški vdovi Urši Dobnikar zvišala provizija; gimnazijsko ravnateljstvo v Kranji prosi podpore za uboge dijake; društvo za postrežbo bolnih dijakov na Dunaji prosi podpore; podporno društvo za uboge dijake na c. kr. visoki agronomni šoli na Dunaji prosi podpore; deželni šolski svet je izročil prošnje bivšega učitelja Mat. Prašnikarja v Podkraj pri Zagorji, Helene Zarnik, učiteljeve žene na Vrhpolji, dalje učitelja Janeza Zarnika v Nevljah in vdove Magdalene Kratochvil za podporo; odbor za poljedelsko razstavo na Dunaji prosi podpore za premije kranjskih razstavljalcev; rektorat c. kr. tehniške visoke šole v Gradci prosi podpore; Josip Trtnik, gojenec operne šole v Pragi prosi podpore; okr. cestni odbor v Senožečah prosi odpisa dolga deželnemu zakladu v znesku 1848 gld.; vodstvo deželne vinarske šole na Grmu je poslalo prošnjo suplenta Fr. Stuparja za podporo v popolnenje kmetijske prakse; podpore prosi Fr. Majdič, diplomiran živinozdravnik; Marija Kreč, vdova dež. tajnika prosi 400 gld. pokojnine in vzgojevalnih doneskov za otroke; županstvo v Bledu prosi podpore 500 gld. za popravo mostu čez Savico pod Bodeščami čez Ribno v Zagorice; podpore prosijo Miha Ruppe s Toplrebri, vdova dež. kancelista M. Zapletal, učiteljeva sirota Marija Novak, učiteljeva vdova Filomena Vidmar; šolska občina v Čirknici prosi podpore za poravnaje dolgov za šolsko poslopje; Lichtenturnov sirotinski zavod prosi zvišanja oskrbovalne pristojbine; Uršula Zanoškar, vdova dež. oficijala, prosi podaljšanja miloščine.

V finančni odsek so bili izvoljeni: Dr. vitez Bleiweis, Detela, Gorup, Hribar, Klun, Luckmann, Murnik (načelnik), dr. Schaffer, baron Schweigel (namestnik), Šuklje, Višnikar, dr. Vošnjak, baron Wurzbach; v upravni in gospodarski odsek: Braune, Detela (načelnik), Kavčič, Kersnik, baron Lichtenberg, Murnik, Pakiž, dr. Papež, Povše, baron Taufferer (namestnik), dr. Tavčar; v odsek za letno poročilo: Ervin grof Auersperg (namestnik), Leon grof Auersperg, Klein, Lavrenčič, Ogorelec, Pfeifer, baron Rechbach, Stegnar (načelnik), Žitnik.

Prihodnja seja bode v torek, dné 15. oktobra, ob 10. uri.

Kaj uničuje naše kmete?

V.

Daljša hiba naše šoli odrasle mladine je pohajkovanje in hrepenenje po užitku, kar zapeljuje od važnega delovanja in povsem to stori, kar ugaja telesu: jesti, piti, poigravati itd.

In to napako prinaša mladež v življenje navadno že z očetovega doma, dasi ne vselej — dete je v svoji prirojenosti površno, nebrizno, nagnjeno k igri in malenkostim. Ravno radi tega je treba in pred vsem je zelo važno to otroško nestanovitnost spraviti v prave meje, vrediti jo, predstaviti ji določeni namen ter jo v tej smeri tudi navajati. Kjer ni določene smeri in cilja, ondi je raztresenost in površnost.

Ker ima pa vsak človek jeden in najvišji namen: slavo božjo, drugi pa: pozemeljsko blaginjo, mora biti človeško življenje vrejeno radi teh dveh ciljev in namenov, izmed kojih prvega mora doseči, naj dela kar hoče. Drugi namen je odvisen od njega samega, zlasti od človeka samega: „Saj je vsak svoje sreče kovač — kakor si kdo postelje, tako bode pa ležal“, to se navadno reče, in to vé vsakdo. In ker morajo ne samo odrasli ljudje, temveč i mladina hrepeneti za tem ciljem, živeti mora slednja redovito in vzgledno.

Toda túko življenje ne nahajamo vselej po naših kmetih pri odrasli šolski mladini. Sprva to zabranjuje pri mladini prevelika raztresenost, lahkomisljenost, ki zapeljuje mladino, da ne pomišlja na važnejše reči, temveč na to, kar je mladeži všeč za trenotek ter ji lagodi. Vse to je pa posledica in ima

pojó „Te Deum“. Dolg, dolg je sprevod. Prišli so namreč odposlanci vseh bližnjih devet samostanov poklonit se novemu generalu.

Bilo nas je pri homagiju 230 frančiškanov, ki smo se pa deloma zopet nemudoma vrnili v svoje samostane. Prišedši pred altar, odpōje kardinal predpisane molitve, potem se pa vsede in nagovori navzoče blizu tako-le: „Pripeljali smo sémkaj pred altar novoizvoljenega general-ministra. Težka je služba, ki jo on danes prevzame, kajti skrb mu bo za vesoljni frančiškanski red, ki je razširjen po cellem svetu. Bog in sv. Frančišk ga bodeta podpirala. Naj pri tej priliki izrečem srčno zahvalo celemu redu za vse njegovo delovanje, posebno pa za trud, ki ga ima v misijonih. In novemu ministru prav gorko priporočam, naj skrbi za misijone, kakor je to storil njegov prednik, kateremu gre vsa čast in hvala. Ko bi vsaka provincija dala le enega misijonarja, imeli bi jih precej nad sto. — Sicer Vam pa priporočem, prizadevajte si prilastiti in ohraniti duhá sv. Frančiška; posebno gojite serafinsko uboštvó, ponižno pokorščino, in odlikujte se vedno s čistim namenom pri svojem dejanju.“

Na to podá svetli kardinal novemu P. generalu pečate in odide slovesno spremljan. Tedaj pa novi P. general séde na stol in začne se „homagium“.

Najprej pride stari minister in srčno objame svojega naslednika. Ravno tako vsi udje kurije, zatem provincijali in drugi bratje, ki so mu pa poljubili roko. Lep in ginljiv je ta prizor in nehoté stopijo človeku solze v oči. Tukaj se vidi uresničena beseda psalmista, ki kliče: „Ecce, quam bonum et quam jucundum, fratres habitare in unum!“ („Kako dobro in prijetno je, če bratje v složnosti skupaj živé!“) K sklepu P. general vse brate blagoslovi.

Opoldne je bil obred dokončan. Sedaj sledi še volitev prokuratorjev in definitorjev. Kdaj da se bo vršila volitev, ni še znano. Jutri mirujejo vsa opravila, kajti slovesno praznujemo praznik sv. Frančiška. Kar nas je Avstrijec tukaj, hočemo se „in corpore“ vdeležiti sv. maše, ki se vsako leto daruje v „Animi“ za našega presvetlega cesarja Franca Jožefa, ki je protektor tega ustava in katerega naj božja milost ohrani do skrajne meje človeškega življenja. Za našega cesarja nas celó Italijani zavidajo, kajti povsod, koder sem hodil, slišal sem le z velikim spoštovanjem govoriti o njem in hvaliti njegove izvanredne vladarske in krščanske kreposti. Torej končam tudi jaz s srčnim klicem: Bog živi presvetlega cesarja Franca Jožefa!

V Rimu, dné 3. oktobra.

P. H.

svoje korene v lenobi in pohajkovanji mladine, ki so često vzrok, da zagazi na neprava pota. Komu se bo to čudno zdelo, a je vendar res. Človek navadno, ako vidi mladino in jo premišljuje površno, predstavlja si jo svežo, gibčno, poskočno in polno bujnega življenja, mladostne bujnosti, da, skoro prešernosti. Seveda se to često dogaja in je v istini takó, toda — prosimo, opazajte nekoliko natančneje mladino pri kakem važnejšem poslovanju, kjer se treba omejevati in ozirati na vse strani, da ne rečemo zatajevati. Opazajte dečke, ki so iz šole izstopivši bili izročeni rokodelstvu, opazujte dečke, ki so poslani v šolanje, opazajte dalje dečke, ki so ostali doma pri gospodarstvu, zlasti pa pogledite dečke, koji so, zapustivši domačo šolo, šli v razne tovarne na delo. To so glavna štiri pota, po kojih hodijo šoli odrasli dečki. Oglejmo si torej našo mladino in njene hibe: površnost, raztresenost in hrepenenje po užitku na posamičnih potih tega življenja.

Slednje se lahko še najbolj opazuje pri šoli odrasli mladini, zlasti dečkih, ki se učé rokodelstva. Nekateri ostanejo doma v učenju v svojem rojstvenem kraju. Učé se rokodelstva. Ako je mojster strog, toži učenec starišem, da se ondi ne more vzdržati; če je pa „dober mojster“ — se deček zopet nič ne nauči, kar se večkrat zgodi. Znano je, da učenec po tri do štiriletnem učenju gre po svetu in ko dospeje v večje mesto k rednemu, izurjenemu mojstru — čemu je tam? Zopet za učenca! Vesel je, da se tam sme izučiti, kar navadno traje nekoliko let.

Koliko je pa teh sinčkov, ki ne ostanejo v učenju? Ni vselej istina, da ne morejo vzdržati pri strogem mojstru, temveč sami nečejo ostati pri njem. Lagodnost, kojoj so uživali doma in so je bili navajeni, poukazuje jim mojstrovo strogost v strašnem svitu, in ko se še spomnijo, da ima to učenje, ki se jim zdi pravo mučeništvo, trajati cela, cela štiri leta — ni čuda potem, da jo popiha od mojstra in gre tja, kjer je hitro izvežban in „služi“ novce. Starišem vrhu tega tako ni kaj všeč, da se ima sinček učiti štiri leta brez vsega zaslužka, ter prepusté fantu na voljo, da gre od mojstra v kako tovarno, kjer se že v nekoliko tednih nauči „služiti“ mezdo.

Mi se ne čudimo dandanes, ako uide učenec mojstru na deželi, ako zapusti rokodelstvo, ki se sploh smatra kot slabo — in to zlasti velja o krojaštvu, dasi ne povsem — a tudi temu se ne čudimo, da učenec pobegnejo iz najkoristnejših in dober zaslužek ponujajočih služeb v železničnih tovarnah. Naj se deček izgovarja, kakor hoče, vemo, kje to tiči. A tudi vemo prav dobro, kaki so večkrat mojstri v teh tovarnah, ki pozablajo, da ondi nimajo samo strojev, da so ondi tudi ljudje — toda kdor hoče nekaj trpeti, ta mora vstrajati tudi pod takim mojstrom. Pogledite, koliko jih je, ki so pretrpeli, pa so tudi postali redoviti in poštene delavci.

Zakaj pobegnejo učenca od rokodelstva? Na to, da mu preti duševna skaza, pohujšanje, tak učenec še pomisli ne, temveč diši mu postopanje. Vzrok temu so bodisi stariši ali pa hrepenenje po užitku, ki spodbada stariše, da ne pusté cela 4 leta dečka zastoj tlako delati pri tovarnarji, i to učenca samega naganja, da posnema svoje „tovariše“, ki vže davno zaslužijo v bombaževih tovarnah. Uverili smo se o učencih, dokler so bili v železarski tovarni, ki sicer niso toli zaslužili prvo leto svojega učenja, kakor njih tovariši v bombaževih tovarnah vže tekom prvega pol leta, toda pri tem so bili vendar zadovoljni, in so se mogli nadejati, da postanejo jednóč redni rokodelci, ki si bodo gotovo prisluzili lepe novce, ako bodo hoteli marljivo delati; poznali smo tudi dečke, ki so zapustili svojo prvotno rokodelstvo ter so šli v tovarno za bombaž ali sukno, — dandanes komaj životarijo, oči imajo upale, telo je povsem nezdravo, obličje blede, smrtne barve, posejano s črnimi in unetimi mozoljčki, ko so prvo znamenje — smrti, katero nosijo v svojih prsih, to je posledica raznih okoliščin po suknenih in bombaževih tovarnah, in tem so podvrženi delavci obojega spola. Tacega trpina poznaš vže iz daljine!

Pastirski list

prevzvitšnega knezoškofa ljubljanskega.

(Konec.)

Velik zločin, kakor ste videli, zgodil se je v Rimu; zločin proti Bogu in veri, proti Kristusu in njegovemu maziljencu, proti cerkvi in papežu. Gjordana Bruna spomenik v Rimu je v pravem pomenu besede gujusoba razdejanja na svetem mestu,

ki naj pomaga razdejati vero, s tem gospodu Bogu častilec odvrčati in tako nebesa same prazniti in pustošiti. Najprej tají razodeto, krščansko vero, brez katere ni mogoče Bogu dopasti in v nebesa priti, ter skuša s povelečevanjem in proslavljanjem tega tajeja enake misli razširjati tudi pri družih. — Proti takemu zločinu ne smemo biti mrzli in vne-marni, temveč, kakor ta kliče Boga na maščevanje, tako morajo nasprotno naše molitve klicati odpuš-čanje in usmiljenje; razžaljenje z one strani mo-ramo skušati popraviti z zadoščenjem od svoje strani. Naporom za pekel moramo nasproti postaviti na-pore za nebesa. Če skušajo oni zapeljavati in po-gubljati, moramo mi skušati rešiti in ohraniti. S tem, da si prizadevamo poravnati, kar drugi zagreše, moramo pokazati, da razumemo Jezusa Kristusa in njegovo delo na zemlji. Saj je Jezus Kristus zato prišel na svet, da bi za nas zadostil, nas spravil z Bogom ter nam zaslužil potrebne milosti. In če v nas živi in deluje duh Jezusa Kristusa, moramo zato tudi mi v enakem duhu delovati; moramo torej zlasti za svoje grehe in grehe svojega bližnjega zadostovati z deli pobožnosti in pokore.

V ta namen, dragi moji! hočemo zadnjo ne-deljo v oktobru (27. imen. mes.) po celi škofiji, in sicer po vseh javnih duhovnijskih cerkvah, skupno moliti jedno uro pred izpostavljenim Najsvetejšim, da bomo Bogu zadostili in nadomestili; da iz-prosimo tavajočim v zmotah odpuščenja in pre-obrnjenja, tistim pa, ki menijo, da stojé, milost, da ne padejo, temveč da vero, katero spoznavajo, kažejo tudi z deli v vsem svojem zasebnem in javnem življenju. Med to uro molitve naj se moli „žalostni“ del sv. rožnega venca v spomin na to, kako globoka žalost se je s tem hudodelstvom napravila božjemu sreč Jezusovemu in njegovi blaženi Materi. Farna maša naj se služi ta dan pred izpostavljenim Naj-svetejšim in naj se vanjo, kakor tudi v vseh drugih mašah, po kolekti pro Papa vstavi tudi ona sub n. 10. inter orationes diversas. Po maši, pred blagoslovom z Najsvetejšim, naj se moli še „oče naš“ in „če-ščena si Marija“ v čast sv. Jožefu in sv. Mihaelu, katere častimo kot posebne patrone in branitelje sv. cerkve, in konečno navadna molitev za papeža.

Vas pa, dragi moji! prosim, da ta dan zraven tega tudi prav mnogoštevilno pristopite k sv. zakra-mentom. Ker kako bi mogli mi nadomestiti in za-dostiti, izprositi odpuščenja, če bi bila naša lastna sreča odvrnena od Boga po grehu? Dalje, kako bi mogli Bogu bolje zadostiti, kakor če z živo vero, s trdnim zaupanjem in detinsko ljubeznijo sprejmemo prav Tistega v svoje srce, kateremu so hoteli s pove-lečevanjem odpadnika odreči vero, odpovedati upanje in odtegniti ljubezen? In slednjič, kaj bi moglo sto-riti naše zadoščevanje Bogu dopadljivejše, kakor če se zjediniimo z Jagnjetom božjim, ki odjemlje grehe sveta? In zato prosim še jedenkrat: Prejmite o tej priliki v imenovani namen prav obilno in vredno zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha, pridi nad vas in ostani vsikdar pri vas. Amen.

LJUBLJANA, dné 26. septembra 1889.

† Jakob,

knezoškof.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Notranje dežele.

Iz Linca se poroča „Vaterlandu“: Strokovni učitelj Kraus, o katerem ste nedavno poročali, da je duhovnik-odpadnik in oženjen ter da vzlic temu podučuje na tukajšnji šoli, bil je k namestniku po-zvan, potem pa umirovljen. Doseglo se je vsaj nekaj, seveda še-le potem, ko je Kraus že leta in leta podučeval.

Včeraj se je enako drugim tudi *gališki* de-želni zbor k prvi seji sešel. Na dnevnem redu je blo prvo čitanje predloge o premembi volilnega reda.

Znani ogovor cesarjev nasproti rabskemu škofu v Kisberu je proizval živahno protestno gibanje mej *ogersko duhovščino*. „Magyar Allam“ objavlja zopet „protokolaričen ugovor“ baranjske duhovščine zoper provzročitelja onih besedi, za katerega splošno velja protestantski ministerski predsednik Tisza. Pro-test naglašá, da je kot kalvinist sumničil katoliško duhovščino in „takó zlorabil svoje visoko dostojanstvo“.

Podrti nasip v Segedinu bo še mnogo sitnostij napravil *ogerskemu* ministerstvu. „Budapesti Uj-ság“ pravi, da bo opozicija predlagala, naj se grof Ludovik Tisza z nadinženirjem Malino stori za škodo pri segedinskem nasipu odgovornim in naj se kon-

diskuje njegovo premoženje. Isti list pravi, da se je od desetih milijonov zazidalo le nekaj nad tri mili-jone, skoraj sedem milijonov pa se je zaračunalo za „razne troške“. To pač ni več madjarsko, to je že turško gospodarstvo!

Vodja *bosanskega* pravosodja, ravnatelj A. Anger, je po trditvi „Budapesti-Hirlap“-a vložil prošnjo za umirovljenje, ki je bila tudi sprejeta. Isti list tudi naglašá, da bo njegov namestnik Madjar.

Vnanje države.

Glavne načrte za pogodbo mej *Vatikanom* in Rusijo sta predvčeraj podpisala ruski pooblaščenec Izvoliski in državni tajnik-kardinal Rampolla. Skoraj gotovo bo propaganda pet ruskih škofov imenovala. — Kakor trdi „Tribuna“, čestital je papež pred-seđniku Sadi-Carnotu na srečnem volilnem izidu. „Pungolo“ méni, da potuje kardinal Capocelatro zaradi tega po Italiji, ker mu je sv. Oče naročil ustno izročiti vsem škofom navodila za prihodnje volitve v parlament. Napominana lista sta liberalna, kar zadostuje v pojasnilo njujine verjetnosti.

Liverpoolska „Post“ piše: „Kakor se govori, sklenil je *črnogorski* knez za dóbe svojega obiska v Peterburgu s carjem pogodbo, s katero je Rusiji odstopil del barskega zaliva. Rusija je za to veliko svoto v gotovini plačala ter bo nemudoma zgradila na novopridobljenem posestvu utrjeno pristanišče in mornarično postajo z zalogo.“ Ta vest je jako ne-verojetna, in to tem bolj, kolikor večje važnosti bi bila, ko bi bila resnična. Rusija bi s tem črnogor-skim korakom pridobila v Sredozemskem, oziroma Jadranskem morji pristanišče, seveda le pod tem pogojem, ko bi prizadete države, v prvi vrsti Av-strija, trpele neljubega vsiljenca.

Belgrajski dopisnik poroča londonskemu listu „Daily News“: V *srbskem* ministerskem совету je Ristić zagrozil, da bo v Belgrad poklical Milana, ko bi ministerstvo tudi v bodoče neodvisno od re-gentstva obravnavalo s kraljico. Z nova se upa, da se bo v kraljičini zadevi dosegla poravnava. Regent Belimarković zopet ž njo obravnava o sestanku s kraljem Aleksandrom. Kraljica je dobila v Belgrad vse svoje pohištvo ter je tedaj dognano, da se na-merava stalno tam namestiti. — Od vlade neodvisni krogi trdijo, da bo za predsednika skupščine Pašić izvoljen. Vsled tega pa bo navstal v radikalni stranki razpor, ker se bo zoper Pašića osnovala posebna radikalna skupina pod Katičevim vodstvom.

Bolgarski princ Ferdinand je pred svojim odhodom v inozemstvo izdal proklamacijo do svo-jega naroda, s katero naznanja, da gré obiskat svojo mater, in pooblaščuje Stambulova na podlagi ustave kot začasnega regenta. „Corr. de l'Est“ pravi, da bo princ izostal 14 dni in da bo šel tudi v Pariz. Isto glasilo spravlja Ferdinandovo potovanje v zvezo z njegovo poroko, vendar se pa v tem oziru na-tačneje ne izjavlja. Bolgarska vlada bajé v kratkem namerava tirjati od Turčije, naj se konečno-veljavno izjavi o svojem staljši nasproti vladi princa Fer-dinanda, ker to zavlačevanje nasprotuje besedam be-rolinske pogodbe.

Rusko časopisje se bolj bavi z obiskom nem-škega cesarja v Carjigradu, nego s carjevim v Be-rolinu. „Novoje Vremja“ pravi, da nalaga ta do-godek ruski politiki največjo previdnost nasproti Nemčiji. „Novosti“ pišejo po besedah: „Carjigrajski obisk kaže, da je trodržavna zveza v dosego svojih namer celó pripravljena pogajati se s polumescem in žrtvovati pod turškim jarmom zdihujoče kristijane.“ „St. Pet. Ztg.“ pa si dá iz Aten brzojaviti: „Vest o carjigrajskem obisku nemškega cesarja je napra-vila tukaj jako neugoden vtis. Ministerstvo Triku-pisovo se boji celó sovražnih izjav zoper visokega gosta.“ Namen te pisave ruskih listov se čita med vrstami: pritisniti hočejo carjev obisk v Berlinu na stopnjo navadnega koraka uljudnosti.

V imenu *nemškega* cesarja je v Kielu carja pozdravil general Werner. O carjevem prihodu v Berlin se poroča: Od lehrterskega kolodvora do Charlottenburške ceste bo v špalirju stala konjica, od tod do ruskega veleposlaništva pa pehota. Za častno službo visokega gosta so izbrani generali Werder, Kaltenborn, Stachen in polkovnika Rauch-haupt in Rosen. — Londonski vodilni listi pripri-sujejo okoliščini, da je nemški cesar osobno po-zdravil v Kiel došli oddelek angleške mornarice, ve-liko politično važnost. „Standard“ in „Morning-Post“ naglašata, da so nemško-angleški odnošaji jako prijateljski. Znano je tudi, da je rekel knez Bismarck nasproti lesnim velikim obrtnikom, zborujočim v Hamburgu, oziroma njihovemu pooblaščenec: „V zaupanju na utrjeni mir smete pričeti delo... Mir je utrjen posebno, odkar je bil nemški cesar na Angleskem.“

Nova *francoska* zbornica bo brojila 365 re-publikancev, 211 opozicijonancev: 167 monarhistov in 44 boulangistov. Opozicija prejšnje zbornice je štela le 180 mož, iz česar je razvidno, da je repu-blikanska zmaga vendarle zguba. Mej republikanci je mnogo zmernih, takó dr. Despres, ki se je v parížkem mestnem zastopu toplo potezal zoper lajzovanje, vodja razstave Berger, ki je v tesni zvezi s konservativci, boulangista Martin, ki je v mestnem zastopu vedno s konservativci glasoval, itd. Obe veliki stranki sta na volilnem bojišči mnogo svojih prejšnjih zastopnikov zgubili, kajti izmed 569 izvoljenih poslancev je 282 novih, 171 republi-kancev in 111 opozicijonancev. Konservativci so vse

sedeže v Seine-departementu zgubili, čeravno so po-
prej pri posamičnih volitvah vedno prodrli s 4 ali
5 kandidati. Za to se morajo zahvaliti le Boulan-
gerju, zaradi katerega so se uvedle volitve po za-
pisnikih. Ni čudo tedaj, če izreka monarhični „Soleil“
željo, naj bi se boulangizem kmalu razpršil v dim.
„Gaulois“ pravi, da sploh ni bilo nikdar zveze med
monarhisti in boulangisti, marveč le pri javnem de-
lovanji enaka smer; zdaj je tudi ta odveč postala
in monarhisti zapuščajo boulangiste z uljudnim:
„Lahko noč, gospoda!“

Italijanski ministerski predsednik Crispi je
v svoji lastnosti kot minister notranjih zadev dobil
poročila, da se na Furlanskem kujejo irredentovski
naklepi zoper Avstrijo. Vsled tega je zaukazal po-
veljnistvom karabinjerov in carinski straži, naj naj-
vestneje čuvajo mejo in, če treba, tudi najstrožje
postopajo. — Že v minoletem zasedanju se je raz-
pravljalo o neredu v provincijsalni upravi napolski
ter je Crispi obljubil strogo preiskavo. Izid te se je
sedaj objavil v 330 strani debeli knjigi, ki dokazuje
razne sleparije s provincijsalnim premoženjem. Sodi
se, da se bo sedaj vsled te objave pričela kazensko-
sodnja preiskava.

Dnevne novice.

(Deželni zbor štajerski) je imel včeraj prvo
sejo po sv. maši, katero je v stolni cerkvi daroval
prevzvišeni knezoškof graški. Deželni glavar grof
Wurmbrand-Stuppach je pozdravil poslance,
spominjal se cesarjeve smrti, pokojnega knezo-
škofa Stepischniga in umrlih poslancev Lehmann
in Pauer-ja. Dalje omenja, da se je v prvi vrsti
vsled konvertovanja zemljiško-odveznega dolga zni-
žal deželni dolg za 2½ milijona, in da dež. odbor
priporoča, naj se direktne deželne naklade znižajo
za dva odstotka, ker so se zvišali indirektni davki
od piva in žganja. Ker je dežela ta davek spre-
jela v svojo režijo, zvišali so se letos dohodki od
160.000 gld. do 350.000. Gledé trtne uši na Spod.
Štajerskem je dež. odbor predložil obširno poročilo.
Zapisnikarjema sta izvoljena poslanca Pscheiden in
Bayer, verifikatorji poslanci Hackelberg, Sessler,
Jerman in Koller. Danes je druga seja.

(Isterski deželni zbor.) Po slovesni sv. maši,
katero je daroval škof Flapp, otvoril je včeraj
deželni glavar dr. Campitelli isterski deželni zbor
z nagovorom, v katerem je izrazil upanje, da bode
obe stranki delovali složno v blagor dežele; dostavil
je, da imate obe stranki pravico govoriti, vsaka v
svojem jeziku. Podpredsednik dr. Dukić se je za-
hvalil na imenovanju v hrvaškem in italijanskem
jeziku. Vladni zastopnik namestniški svetovalec Elu-
scheg je pozdravil zbor v italijanskem in hrvaš-
kem jeziku.

(Družba sv. Mohora) nam je včeraj poslala knjige
za leto 1890, in sicer: 1. Življenje Marije in
sv. Jožefa, VIII. snopič. Popisal: Janez Volčič;
2. Življenje našega Gospoda Jezusa Kri-
stusa po besedah sv. evangelistov. Spisal Ivan Sku-
hala; 3. Občna zgodovina, XIII. snopič. Spisal
Josip Staré; 4. Fizika ali nauk o prirodi, I. knjiga.
Spisal Henrik Schreiner; 5. Slovenske Večer-
nice, 43. zvezek; 6. Koledar za leto 1890. Iz
računa povzamemo, da so dohodki znašali 48.609 gl.
42 kr., stroški 48.601 gl. 61 kr. Vsa matična glav-
nica znaša 19.092 gl. in v obligacijah 200 gld. O
knjigah bomo, kakor že nekaj let, obširneje po-
ročali.

(Slovesno okrašenje) g. nadučitelja Leopolda
Belarja z zaslužnim križcem bode prihodnjo ne-
deljo dne 13. t. m. ob 11. uri v II. mestni šoli
na Cojzovi cesti po gosp. mestnem županu P.
Grasselliju.

(Obesil) se je dné 9. t. m. 23letni vojak Pri-
mož Sekné iz Vogelj pri Št. Juriji. Začetkom tega
meseca je prišel v Ljubljano k vojakom, odkoder
jim je pobegnil. Ker so ga orožniki zasledovali in
se je bal vojaške kazni, končal si je nesrečnež živ-
ljenje.

(Nesreča.) Dne 1. oktobra se je pri mostu v
Ormožu razbil splov poln drv; gospodar je utonil,
dva tovariša sta se rešila.

(Šoštanjski okrajni zastop) je tako-le sestavljen:
Fr. Skubic, župan v Velenji, je načelnik, njegov
namestnik je Ivan Vošnjak, trgovec v Šoštanji;
odborniki so: Dr. J. Lipold, J. Scharner, M.
Tajnik, M. Pristovšek, D. pl. Lapp in J.
Vošnjak.

(Občinski zastop v Novi cerkvi) pri Celji je
ostal naroden. Prejšnji narodni župan je izvoljen s
15 glasovi od 18. Nemški protikandidat je dobil

1 glas. Brezvspešen je bil krik „D. Wacht“ in njenih
pristašev.

(Letošnje vino) je prodala ormoška graščina
štartnjak po 100 gl.

(Imenovanje.) Gosp. Gabr. Majcen, učitelj
na slovenski ljudski šoli v Mariboru, dobil je učiteljsko mesto na c. kr. vadinici v Mariboru.

(Nov krščanski dnevnik) prične izhajati z
dnem 15. nov. na Dunaji pod imenom: „Wiener
neueste Nachrichten“. Glavni vrednik listu bode
dr. R. Pattai. Nadeja, koje so stavili v lani za-
loženi list „Deutsches Volksblatt“, niso se izpolnile,
ker je list zapustil svoj prvotni program ter neguje
izključno nemško-prusko smer, a ne avstrijsko;
radi tega bode ustanovljen nov list.

Raznoterosti.

— Zaklad Montezumov. „Weltbürger“, v
Chicago izhajajoč list, je dobil iz Mehjike poročilo:
„V predmestju Corocacan, ob robu Pedregal naziv-
ljane puščave, koplje sedaj neka zasobna družba,
da bi našla zaklad, kateri je bajé tam zakopal
Montezuma. Senor Mercado, potomec zadnjega ce-
sarja Actekov, Cuantemaca, pravi, da ima hijeroglif-
sko listino, ki spričuje, da je Montezuma v Pedre-
galu zakopal svoj zaklad, mej drugimi tudi veli-
kanske soluce iz čistega zlata. V nekem podzemelj-
skem rovu so našli pred nekaterimi tedni velik črn
biser; zasledili so več podzemeljskih prostorov s
človeškimi okostji, poleg katerih je ležal lep smar-
agd. Zaklad cenijo na 20, drugi na 80 milijonov
dolarjev. Tudi zgodovinopisci z velikim zanimanjem
zasledujejo vspehe tega podjetja.

Telegrami.

Dunaj. 10. oktobra. Cesarska naredba
pooblaščuje vlado, da dovoli povodom leto-
šnje slabe letine na Gališkem revnemu pre-
bivalstvu podporo nepovračljivih 300.000 gld.
in povračljivih obrestovalnih 600.000 gld.,
onemu v Šleziji in Bukovini vsakemu po
20.000 gld. nepovračljivih in 30.000 gld.
povračljivih.

Berolin. 11. oktobra. Car je došel. Vla-
darja sta se večkrat objela. Car je Bismarcku
roko stisnil, potem pa se je s cesarjem v
odprtem vozu skozi vojaški špalir odpeljal k
ruskemu veleposlaništvu.

Pariz. 11. oktobra. „XIX. Siècle“: Mün-
ster je predvčeraj dobil belo zvezan zavoj,
naslovljen na cesarja Viljema. V njem je bilo
šest z navadnim smodnikom napolnjenih re-
volverskih patronov in list z besedami: „Tukaj
imate prijateljski dokaz francoskega rodoljuba.“
Preiskava se je pričela. Sodi se, da je to
slaba šala.

Umrli so:

V bolnišnici:

8. oktobra. Lorene Mihelič, pek, 39 let, jetika. — Jožefa
Andolšek, fin. komisarja vdova, 75 let, marasmus.

Tuji.

9. oktobra.

Pri **Slova**: Uhlirz, profesor, Gruber, Huber in Katzel
z Dunaja. — Brenn iz Brna. — Wohl, Mayer, Lukaseder in
Poltnig iz Grada.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	732-8	14-2	sl. jzap.	oblačno	
10 2. u. pop.	732-7	19-2	m. jzap.	del. jasno	0-00
9. u. zveč.	732-4	12-8	sl. jzap.	„	
Srednja temperatura 15-4° za 3-1° nad normalom.					

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Lepota
zob.
**Novo ameriška
zobna glicerín-crème**

(preskušena od zdravstvene oblasti)
KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelj
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.
V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschtzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu
Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru
Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju. (52-9)

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 90 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	84 „ 70 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 65 „
Akcije avstr.-og.ške banke	922 „ 25 „
Kreditne akcije	306 „ 75 „
London	119 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 46 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	58 „ 35 „

Bolestnim srcem naznanjamo znancem
in prijateljem tužno vest, da je naša pre-
ljubljena in nepozabna soproga in mati,
gospa

Rozalija Lukan roj. Treo

po dolgi in mučni bolezni danes zjutraj ob
6½ uri v Gospodu zaspala.

Pogreb bode v nedeljo, 13. dné t. m.
na pokopališču v Št. Vidu. V ondodni župni
cerkvi brale se bodo tudi svete zadušne
maše.

V ŠT. VIDU p. Zatičine, 11. okt. 1889.

(1)

Žalujoči ostali.

Izurjen dacar

se sprejme v službo.

Prošnje do 15. t. m.

V Kamniku, dné 6. oktobra 1889.

Fischer s. r.,

župan.

(3-3)

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih
posod in orodja iz čistega srebra, klineškega
srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

**monstranc, kelihov,
svetilnic, svečnikov**

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega
naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu,
bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju po-
zlatin in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blago-
volé poslati iste nefrankovane (49)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli števil. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.
Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Františkansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.
Posebno priporočila za prekupece so oljnaté barve
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firnežu najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah. (16)
Cenike na zahtevanje.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX